สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
NIDA CONSULTING CENTER

NCC Forum

เจาะลึก แปรรูป ปตท.

พบกับประเด็น

- ทำไมต้องแปรรูป ปตท.?
- การแปรรูป ถูกต้องหรือไม่?
- การกระจายหุ้น ปตท. ไม่เป็นธรรมจริงหรือ?
- ใคร ... เป็นเจ้าของปตท.?
- น้ำมันแพง เพราะ ปตท. ผูกขาด?
- ท่อก๊าซ เป็นของใคร?

วันจันทร์ที่ 19 กุมภาพันธ์ 2561 เวลา 09.00-12.00 น.
ณ ห้อง 3001 ชั้น 3 อาคารนวมินทราธิราช
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เปลี่ยนห้องใหม่
ห้องประชุมจีระ บุญมาก
ชั้น 3
อาคารสยามบรมราชกุมารี

** รับฟรีหนังสือ เจาะลึก แปรรูป ปตท. **

SPEAKERS

ศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สอาดโฉม
คณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา เศรษฐปราโมทย์
คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมินทร์ บุตรอินทร์
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาวัลย์ พฤกษ์อำไพ
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ไม่มีค่าใช้จ่าย ลงทะเบียนออนไลน์ได้ที่: http://www.nida.ac.th
email: ncc@nida.ac.th

ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
118 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 02-727-3803-5 โทรสาร 02-375-8802

เจาะลึก
แปรรูป ปตท.

ศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สอาดโฉม

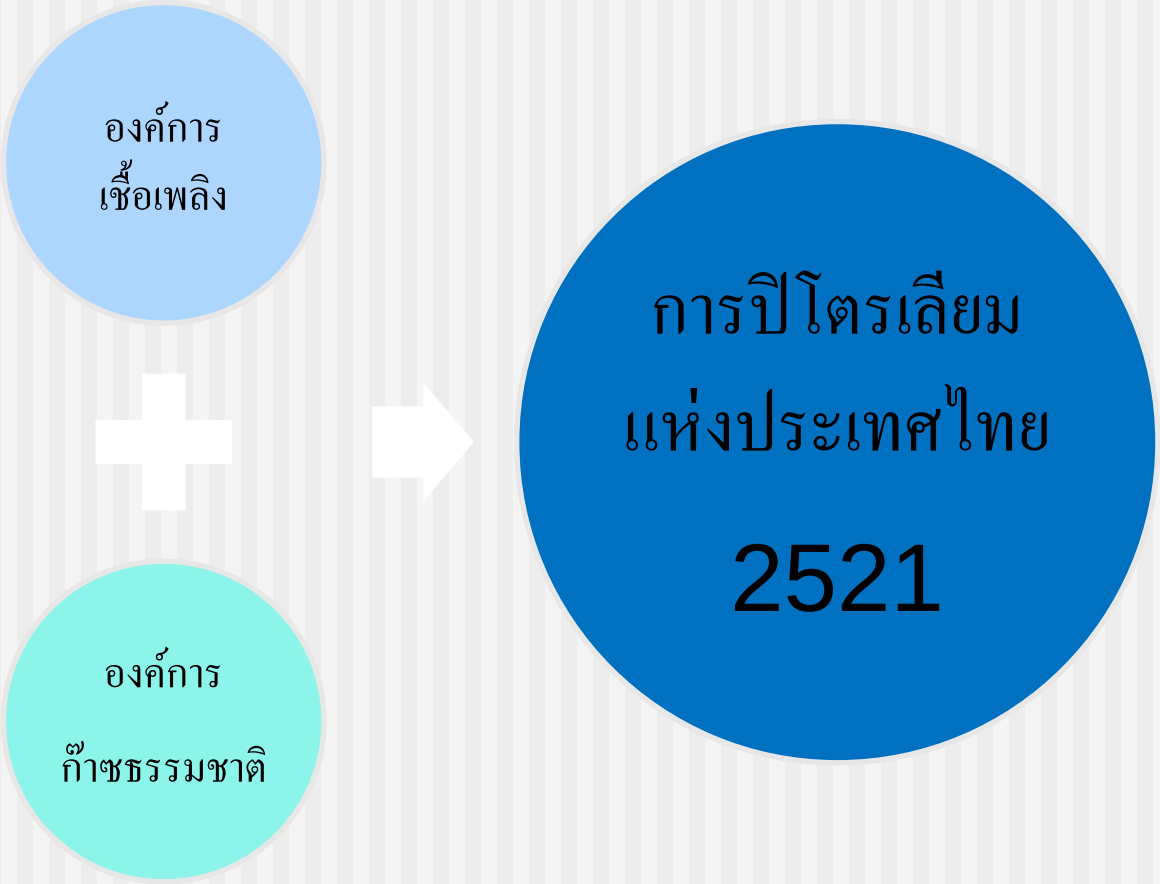
รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา เศรษฐปราโมทย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาวัลย์ พฤกษ์อำไพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมินทร์ บุตรอินทร์

ทำไมต้องแปลงสภาพและแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
ความมั่นคงทางพลังงานกับราคาน้ำมันและราคาก๊าซธรรมชาติ
การดำเนินการแปรรูปถูกต้องหรือไม่
การกระจายหุ้นของ ปตท. ไม่เป็นธรรมจริงหรือ
เติบโตมาทุกวันนี้จากอะไร ปตท. เป็นของใคร
ปตท. พูดขาดจริงหรือ ท่อก๊าซเป็นของใคร
การแปรรูป ปตท.
บรรลุเป้าหมายเพื่อประเทศชาติและประชาชนจริงหรือ

2521 ปตท.

องค์การ
เชื้อเพลิง
องค์การ
ก๊าซธรรมชาติ
การปิโตรเลียม
แห่งประเทศไทย
2521

จากวันนั้นถึงวันนี้

รัชกาลที่ 5

- เริ่มมีรถราง เริ่มมีบริษัทน้ำมันต่างชาติคือบริษัท รอยัลดัทช์ ปิโตรเลียม จำกัด เข้ามาดำเนินธุรกิจในไทย

2480

- กรมเชื้อเพลิง มีภารกิจจัดหาน้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าดและน้ำมันหล่อลื่น

2503

- องค์การเชื้อเพลิง เป็นรัฐวิสาหกิจ ใช้สัญลักษณ์ตราสามทหาร เพื่อดำเนินธุรกิจสถานีบริการน้ำมัน และธุรกิจจัดหาและกลั่นน้ำมัน

How r u?
พิพิธภัณฑ์ปั๊มน้ำมันสามทหาร
เบนซินออกเทน 91
เบนซินออกเทน 91

จากวันนั้นถึงวันนี้

2520

- องค์การก๊าซธรรมชาติ เป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อพัฒนาการนำก๊าซธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์

2521

- **การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.)** ประกอบและส่งเสริมธุรกิจปิโตรเลียม รวมถึงดำเนินการธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่อง

2522

- ปตท. เข้าร่วมลงทุนและดำเนินกิจการโรงกลั่นน้ำมันกับบริษัทไทยออยล์ โดยถือหุ้นร้อยละ 49

จากวันนั้นถึงวันนี้

2528

- **บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด** เพื่อดำเนินการสำรวจ ค้นหา และผลิตปิโตรเลียม ทั้งในและต่างประเทศ

2535

- ปตท. ปรับโครงสร้างองค์กร เกิดการแยก 4 หน่วยธุรกิจหลัก คือ ธุรกิจน้ำมัน ธุรกิจก๊าซธรรมชาติ ธุรกิจบริการกลางและธุรกิจปิโตรเคมี

2535 ปีที่เรามี 4 นายกรัฐมนตรี

1. 7 เมษายน 2535

นายอานันทน์ ปันยารชุน หมดวาระการเป็นนายกรัฐมนตรีลงหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2534 ซึ่งทำให้มีการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2535 พลเอก สุจินดา คราประยูร ได้รับการทูลเกล้าฯ เสนอชื่อให้เป็นนายกรัฐมนตรี

2. 24 พฤษภาคม 2535

หลังเกิดเหตุพฤษภาทมิฬ พลเอก สุจินดา คราประยูรต้องลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทำให้นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ขึ้นดำรงตำแหน่งแทนเป็นการชั่วคราว

2535 ปีที่เรามี 4 นายกรัฐมนตรี

3. 10 มิถุนายน 2535

นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ในขณะนั้น ทูลเกล้าฯ เสนอชื่อให้นายอานันทน์ ปันยารชุน ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

4. 23 กันยายน 2535

นายชวน หลีกภัยได้รับโปรดเกล้าฯให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหลังจากที่พรรคประชาธิปัตย์ชนะการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535

จากวันนั้นถึงวันนี้

2536	• ปตท. ว่าจ้างบริษัท McKinsey & Company Inc. ทำการศึกษาแนวทางการปรับปรุงองค์กรและการแปรรูปในระยะที่ 1
2537-2538	• ปตท. ว่าจ้างบริษัท McKinsey & Company Inc. ทำการศึกษาแนวทางการปรับปรุงองค์กรและการแปรรูปในระยะที่ 2
2539	• ครม นายกฯ บรรหาร เห็นชอบให้นำแต่ละหน่วยธุรกิจ คือ ปตท. น้ำมัน ปตท. อินเตอร์เนชั่นแนล และ ปตท. ก๊าซธรรมชาติ จัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดภายใต้กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จากวันนั้นถึงวันนี้

2539

- ยุบสภา เลือกตั้งใหม่ นายกฯ คือ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

2540

- 2 ก.ค. ลอยค่าเงินบาท
- 9 พ.ย. พลเอก ชวลิต ลาออก และ ชวน หลีกภัย ขึ้นเป็นนายกฯ
- สิงหาคม ปตท. ว่าจ้างบริษัท ทำการศึกษาและวิเคราะห์ความพร้อมด้าน HR เพื่อรองรับการแปรรูปของ ปตท.

จากวันนั้นถึงวันนี้

2541

- มีนาคม: ปตท. ได้จัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาทางการเงินทั้งหมด 9 บริษัท เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบของโครงสร้างองค์กรเพื่อแปรรูป
- 1 ก.ย. คณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนแม่บทการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ
- 16 ก.ย. คณะกรรมการ ปตท. มีมติแปรรูปโดยลักษณะรวมกิจการ

2542

- ปตท. มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงถึง 8.3
- 17 ธ.ค. รัฐบาลนายกฯชวน หลีกภัย ออก พรบ.ทุนรัฐวิสาหกิจ ตามเงื่อนไขเงินกู้ฉุกเฉินจาก IMF

แปลงสภาพ ➔ แปรรูป

- แปลงสภาพ (corporatization)
  - การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจให้เป็นบริษัท
- แปรรูป (privatization)
  - การนำหุ้นออกขายในตลาดหลักทรัพย์เพื่อถ่ายโอนความเป็นเจ้าของไปสู่ภาคเอกชน ซึ่งจะทำให้รัฐวิสาหกิจกลายเป็น “องค์กรธุรกิจอย่างเต็มรูปแบบ”

จากวันนั้นถึงวันนี้

2543

- คณะกรรมการบริหารของ ปตท. มีมติให้ ปตท. ดำเนินการศึกษาแนวทางการแปรรูปใหม่
- 24 สิงหาคม 2543 คณะกรรมการ ปตท. เห็นชอบหลักการแนวทางการแปรรูปของ ปตท. ให้จัดตั้งบริษัท ปตท. จำกัด
- 27 ธันวาคม 2543 กพช. ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) เป็นแกนกลาง

2544

- ยุบสภา เลือกตั้งใหม่ นายกฯ คือ ทักษิณ ชินวัตร วันที่ 9 กพ

2544

- 2 ก.ค. กพช.ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการแปรรูป ปตท.
- 10 ก.ค. คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติ กพช. เรื่องแนวทางการแปรรูป ปตท.
- 1 ส.ค. ถึง 15 ก.ย. ปตท. จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนได้เสียจากการแปลงสภาพและแปรรูป ปตท.
- 25 ก.ย. คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้แปลงทุนเป็นหุ้นและอนุมัติรายละเอียดการจัดตั้งบริษัท
- 1 ต.ค. ปตท. จดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

2544

- 2 ต.ค. คณะรัฐมนตรีเห็นชอบมติ กพช. ที่ออกมาวันที่ 26 กันยายน 2544 เรื่องการอนุมัติหลักการและแนวทางการขายหุ้น ปตท.
- 29 ต.ค. ถึง 20 พ.ย. ปตท. ทำการเดินสายเพื่อชี้แจงข้อมูลบริษัทและข้อมูลการขายหุ้นของบริษัทต่อนักลงทุน
- 15 พ.ย. ปตท. เปิดรับจองซื้อหุ้นจากนักลงทุนเป็นวันแรกโดยตั้งราคาไว้ที่ 31 ถึง 35 บาทต่อหุ้น
- 21 พ.ย. คณะกรรมการดำเนินการระดมทุน กำหนดราคาขายสุดท้ายของหุ้นที่ระดับราคา 35 บาทต่อหุ้น

2544

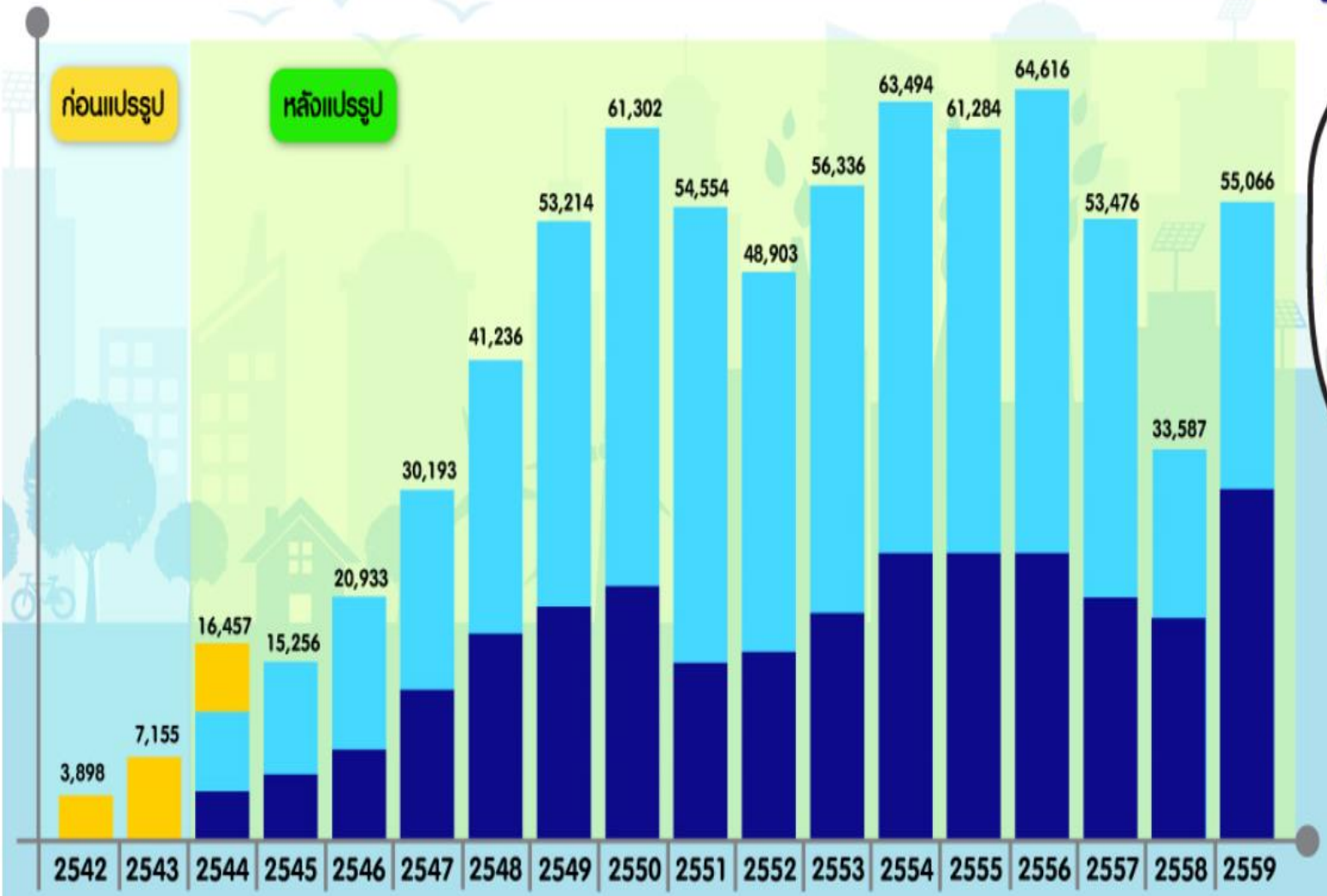
- 6 ธ.ค. ปตท. นำหุ้นเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นวันแรก
- การดำเนินการทั้งหมดมาสำเร็จหลังจากที่นายทักษิณ ชินวัตรดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเพียง 10 เดือน
- 9 รัฐบาล 9 นายกรัฐมนตรี ถ้ารวมระยะเวลาตั้งแต่จุดเริ่มต้นในปี 2535 ก็นับเป็นเวลารวมกันประมาณ 9 ปี
- พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจและมติคณะรัฐมนตรีในการให้แปรรูปรัฐวิสาหกิจเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยนายกรัฐมนตรีชวน หลีกภัยเสียด้วยซ้ำ

ทำไมต้องแปลงสภาพและแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
ความมั่นคงทางพลังงานกับราคาน้ำมันและราคาก๊าซธรรมชาติ
การดำเนินการแปรรูปถูกต้องหรือไม่
การกระจายหุ้นของ ปตท. ไม่เป็นธรรมจริงหรือ
เติบโตมาทุกวันนี้จากอะไร ปตท. เป็นของใคร
ปตท. พูดขาดจริงหรือ ท่อก๊าซเป็นของใคร
การแปรรูป ปตท.
บรรลุเป้าหมายเพื่อประเทศชาติและประชาชนจริงหรือ

เจาะลึก
แปรรูป ปตท.

ทำไมต้องแปลงสภาพและแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
ความมั่นคงทางพลังงานกับราคาน้ำมันและราคาก๊าซธรรมชาติ
การดำเนินการแปรรูปถูกต้องหรือไม่
การกระจายหุ้นของ ปตท. ไม่เป็นธรรมจริงหรือ
เติบโตมาทุกวันนี้จากอะไร ปตท. เป็นของใคร
ปตท. พูดขาดจริงหรือ ท่อก๊าซเป็นของใคร
การแปรรูป ปตท.
บรรลุเป้าหมายเพื่อประเทศชาติและประชาชนจริงหรือ

หลังแปรรูป ปตท.นำเงินส่งรัฐสูงสุดอย่างต่อเนื่อง

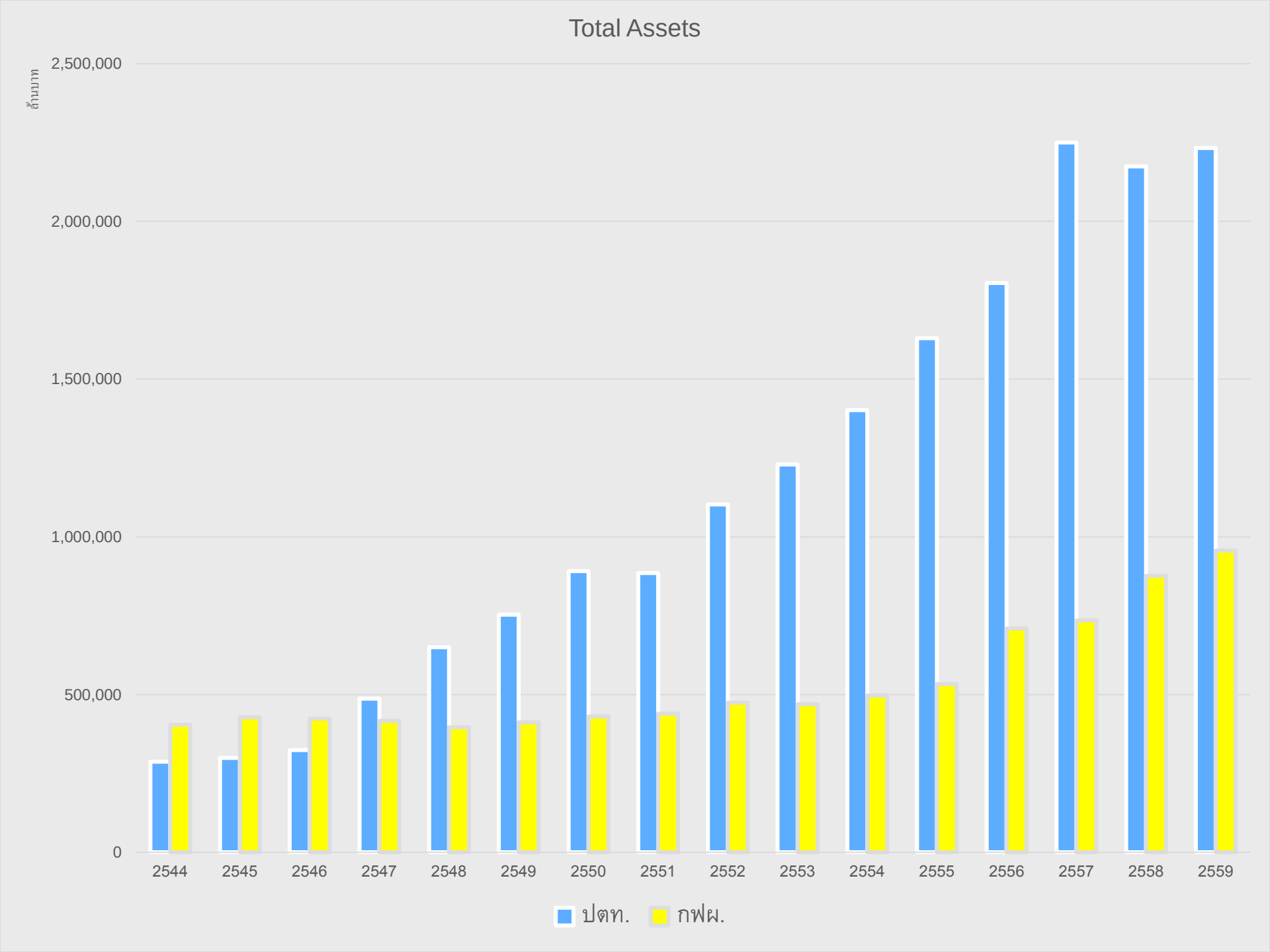

ปี 2544 - ปี 2559 กลุ่ม ปตท.ส่งรายได้ให้รัฐในรูปเงินปันผลและภาษีเงินได้รวม ~ 7.3 แสนล้านบาท

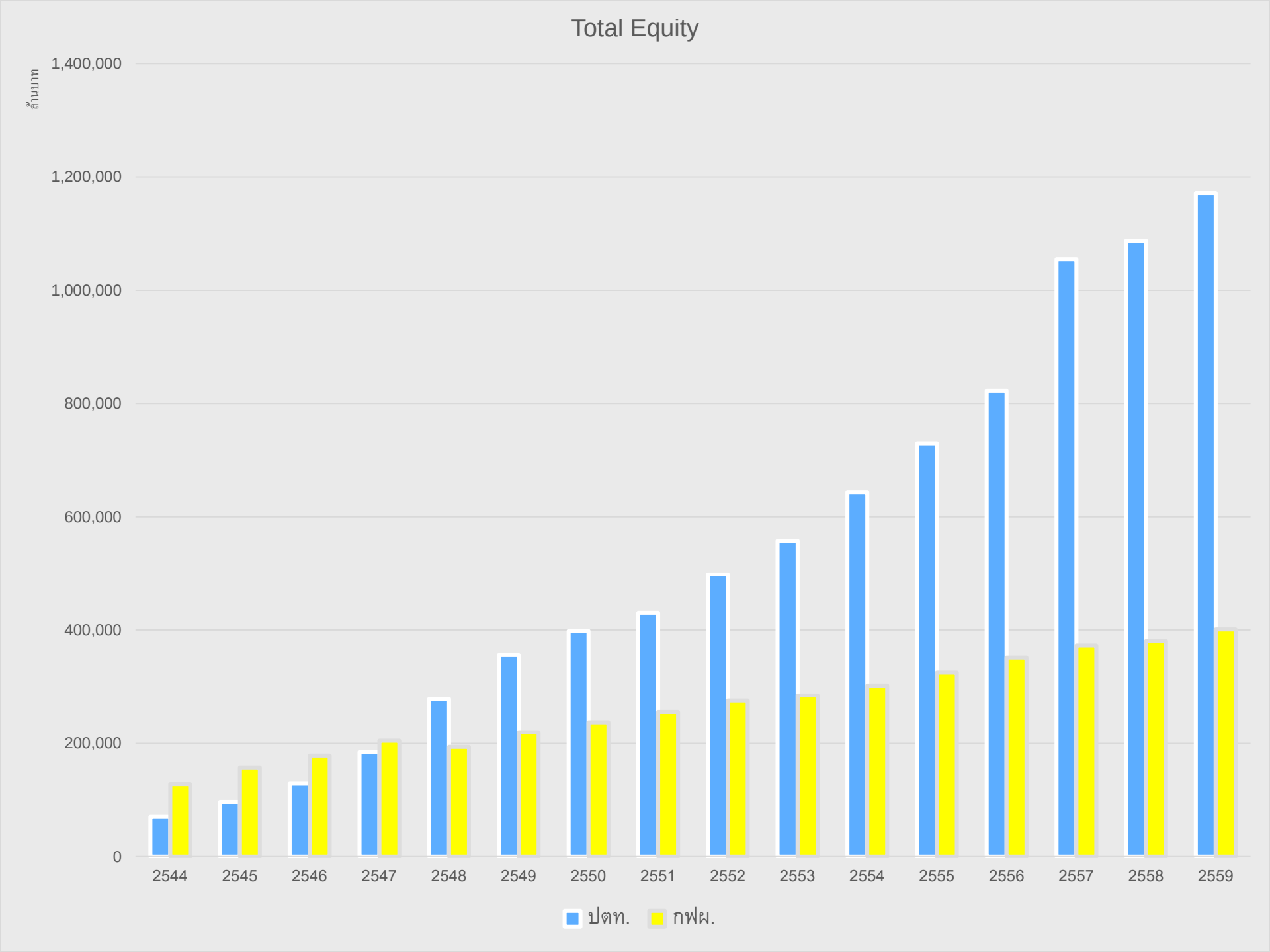
หาก ปตท. ไม่ได้แปลงสภาพและแปรรูป

- โครงสร้างเงินทุน
- ความสามารถในการระดมทุน
- ความสามารถในการขยายกิจการ
- ความสามารถในการทำกำไร
- ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์
- ศักยภาพทางการแข่งขัน

Total Assets
ล้านบาท
2,500,000
2,000,000
1,500,000
1,000,000
500,000
0
2544
2545
2546
2547
2548
2549
2550
2551
2552
2553
2554
2555
2556
2557
2558
2559
ปตท.
กฟผ.

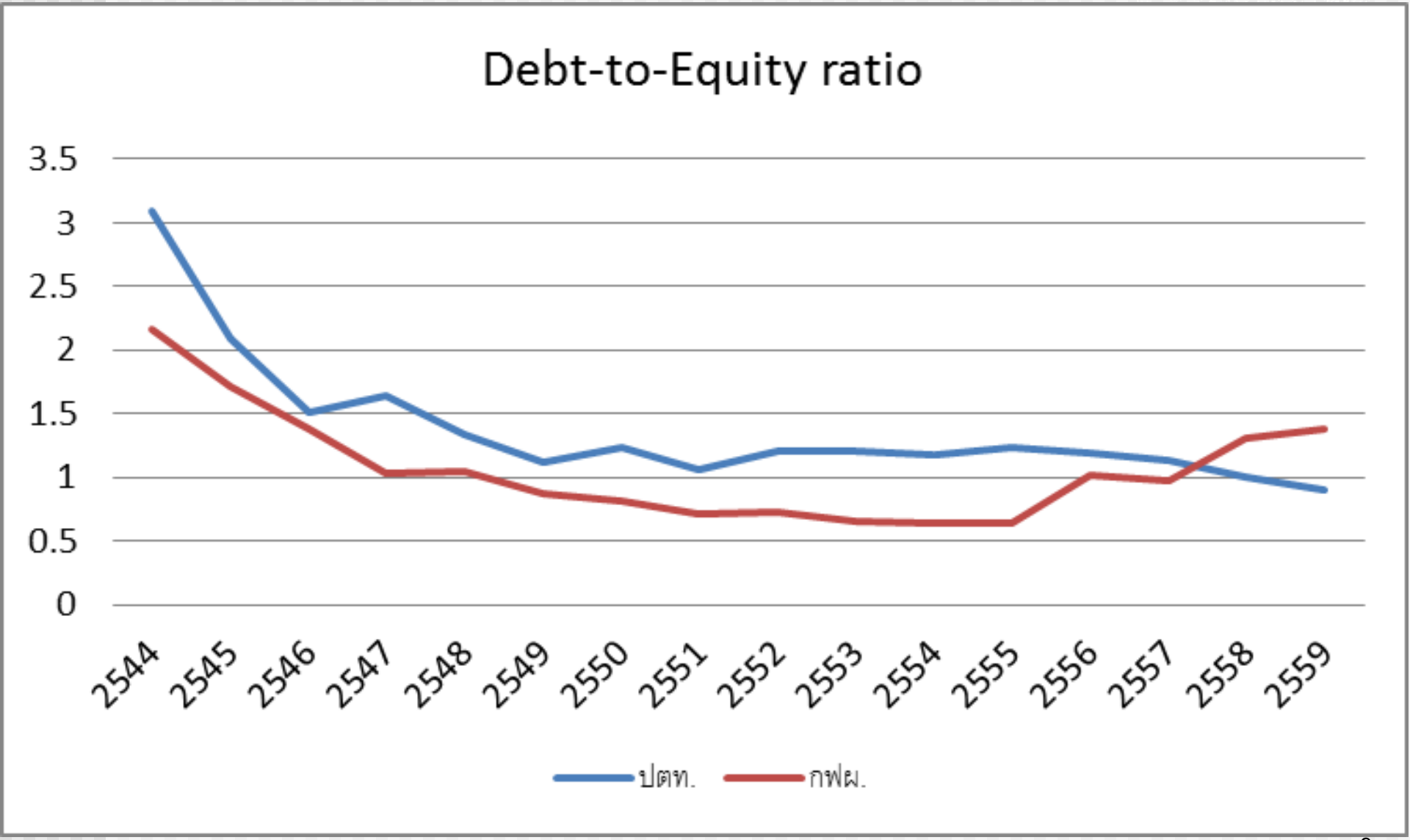
หาก ปตท. ไม่ได้แปลงสภาพและแปรรูป

- หลังการแปลงสภาพและแปรรูปแล้ว บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) สามารถระดมเงินทุนได้เป็นจำนวนมาก ขยายกิจการไปครอบคลุมหลากหลายธุรกิจในหลายประเทศ ในช่วงเวลาที่ผ่านมา กฟผ. ไม่สามารถขยายกิจการในลักษณะเดียวกันด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ ที่อาจไม่ใช่แค่ข้อจำกัดด้านเงินทุนเท่านั้น
- ในปี 2544 ปริมาณสินทรัพย์ของ กฟผ. นั้นมากกว่าของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสียด้วยซ้ำ จากปี 2544 ถึง 2559 ปริมาณสินทรัพย์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ขยายตัวสูงถึง 7.78 เท่าตัว โดยของ กฟผ. ขยายตัวเพียง 2.36 เท่า
- หากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ไม่ได้ดำเนินการแปลงสภาพและแปรรูปในปี 2544 จึงพอจะคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดการเสียโอกาสทางธุรกิจไปมากน้อยเพียงใด

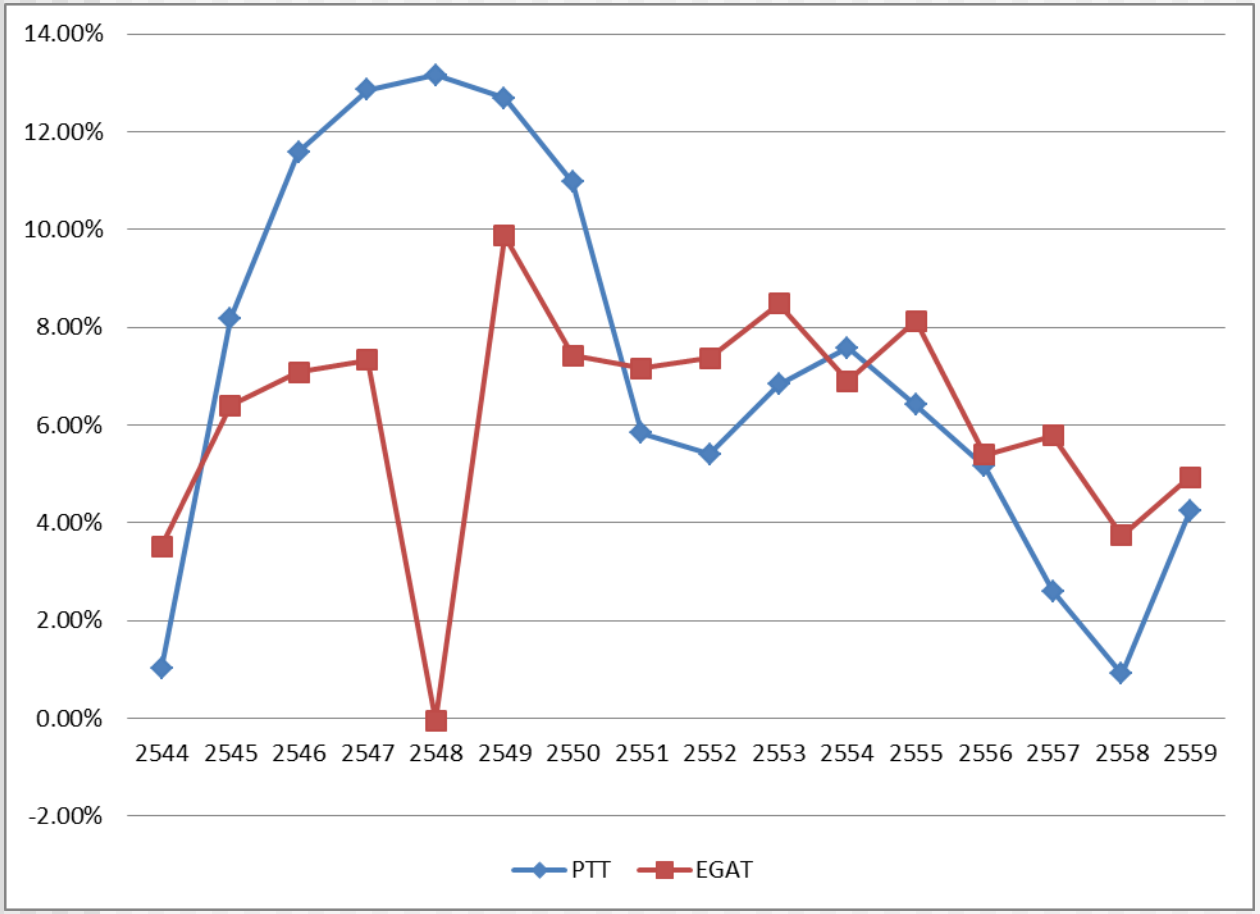

Total Equity
ล้านบาท
1,400,000
1,200,000
1,000,000
800,000
600,000
400,000
200,000
0
2544
2545
2546
2547
2548
2549
2550
2551
2552
2553
2554
2555
2556
2557
2558
2559
ปตท.
กฟผ.

หาก ปตท. ไม่ได้แปลงสภาพและแปรรูป

- ในปี 2544 ส่วนของทุนของ กฟผ. นั้นสูงกว่าของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสียด้วยซ้ำ แต่มาถึงปี 2559 ส่วนของทุนของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กลับสูงขึ้นกว่าของ กฟผ. ถึงร่วม 3 เท่า
- ก่อนการแปรรูป อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีค่าสูงถึง 8.3 และ 6.7 ในปี 2542 และ 2543 ตามลำดับ หลังการแปรรูปบริษัท ปตท. อัตราส่วนนี้ลดลงเหลือ 3.1 เท่าในปี 2544 และลดลงจนเหลือเพียง 0.9 เท่า ณ. ปลายปี 2559 ในขณะที่อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของ กฟผ. ในปี 2544 อยู่ที่ประมาณ 2.15 เท่า กฟผ. สามารถลดอัตราส่วนหนี้ต่อทุนได้ในช่วงปี 2544 ถึง 2555 แต่หลังจากนั้นมา อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเริ่มเพิ่มสูงขึ้นอย่างเป็นลำดับจนเท่ากับ 1.4 เท่าในปี 2559

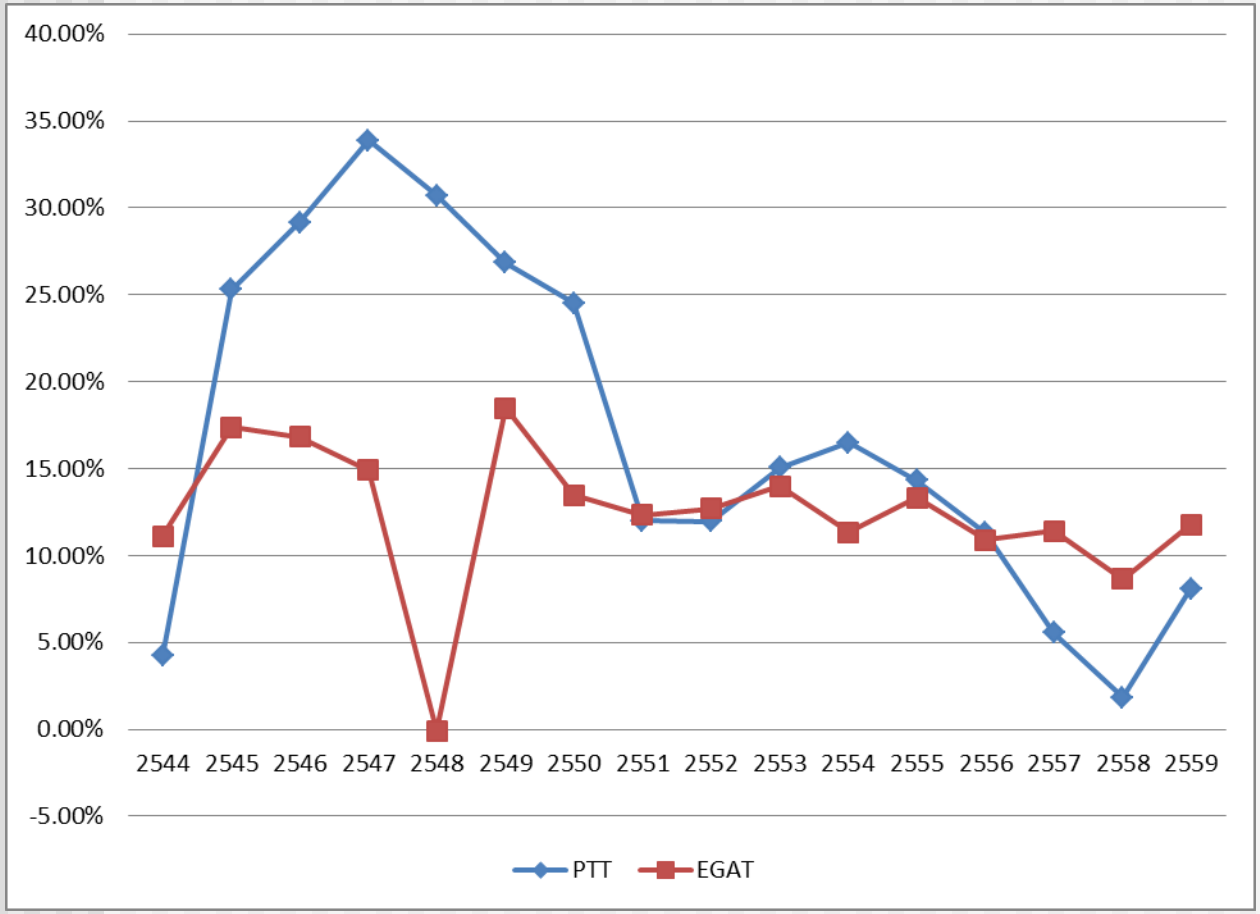

Debt-to-Equity ratio
3.5
3
2.5
2
1.5
1
0.5
0
2544
2545
2546
2547
2548
2549
2550
2551
2552
2553
2554
2555
2556
2557
2558
2559
ปตท.
กฟผ.

ROA

ปตท. และ กฟผ. มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ถึงแม้ว่าปริมาณสินทรัพย์ของปตท. จะมากกว่าของ กฟผ. ถึง 2.33 เท่า ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการทำกำไรในขณะที่ยังคงขยายกิจการและขนาดสินทรัพย์ของ ปตท. ได้เป็นอย่างดี

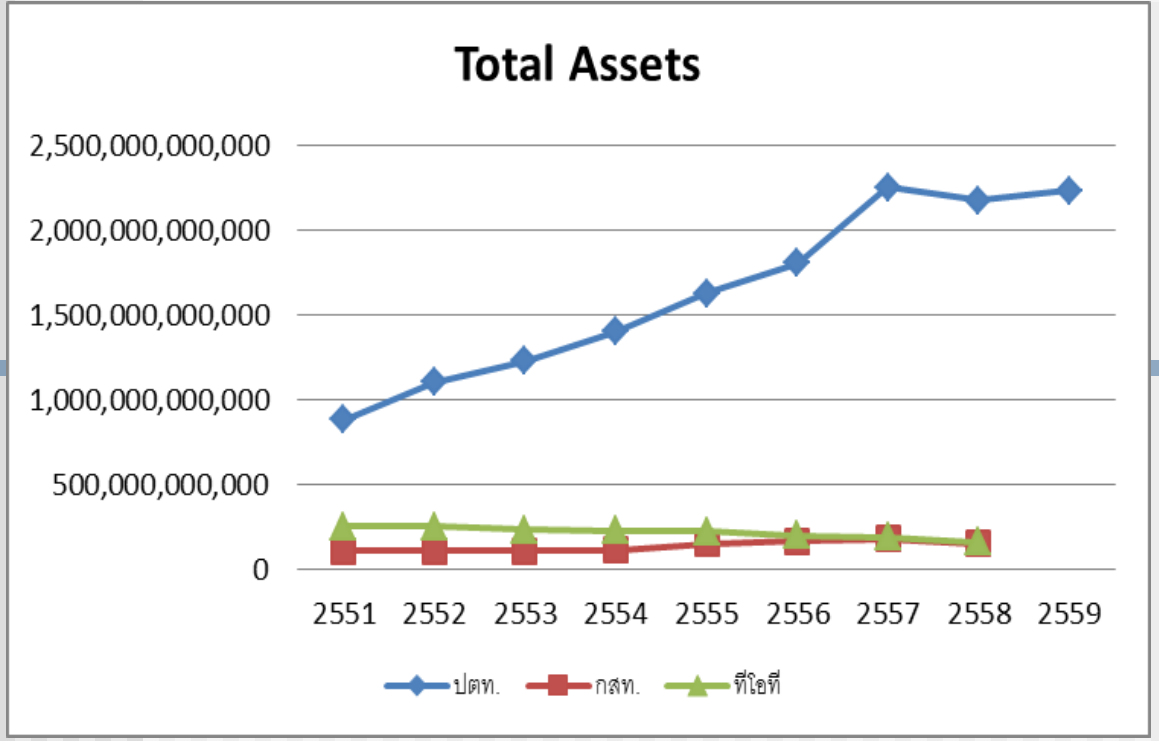
ROE

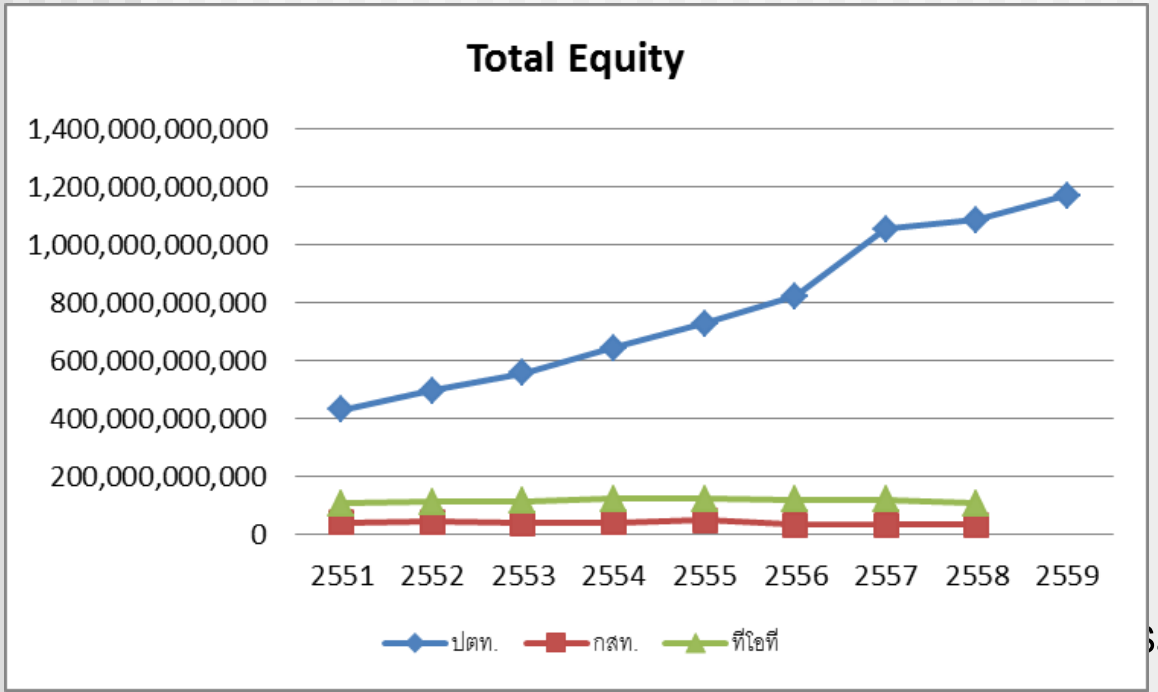

กฟผ. สามารถสร้างผลตอบแทนผู้ถือหุ้นได้ดีกว่า ปตท. เพราะตัวหารคือส่วนของทุนของปตท. มีขนาดใหญ่กว่าของ กฟผ. ถึง 2.92 เท่า จากการระดมทุนเพื่อขยายกิจการในห้วง 16 ปีที่ผ่านมา

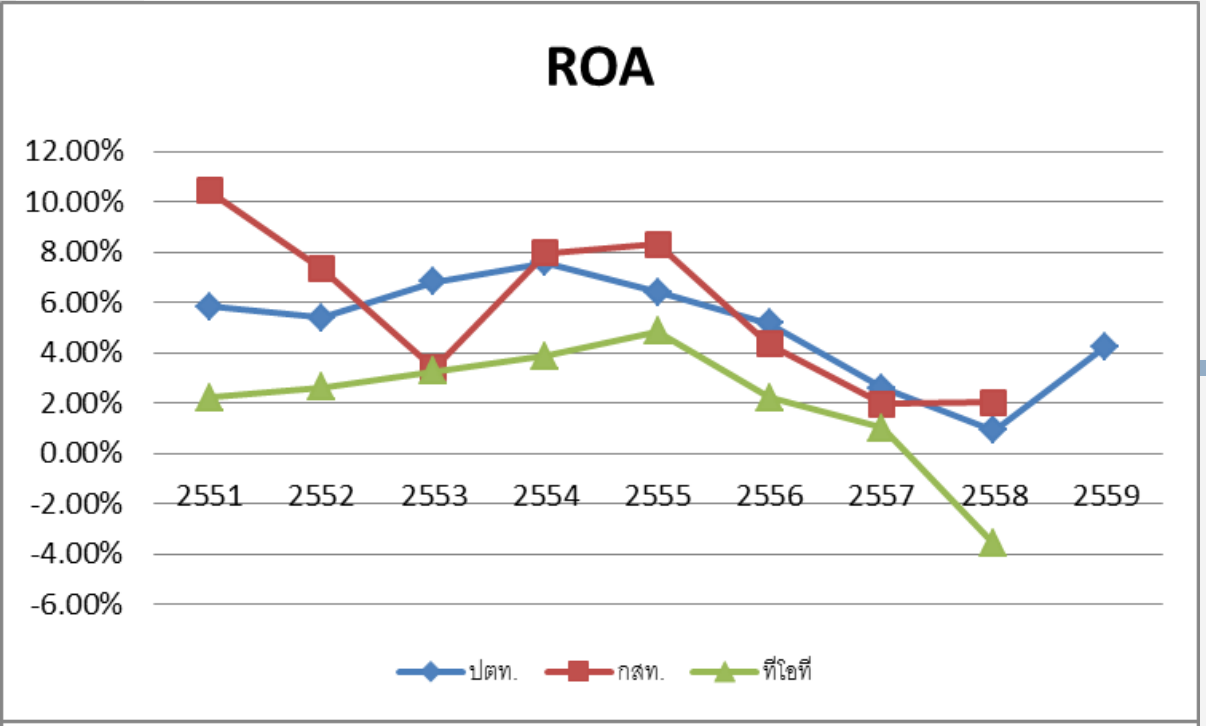
เปรียบเทียบ ปตท. กับรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพแล้วแต่ยังไม่ได้แปรรูป

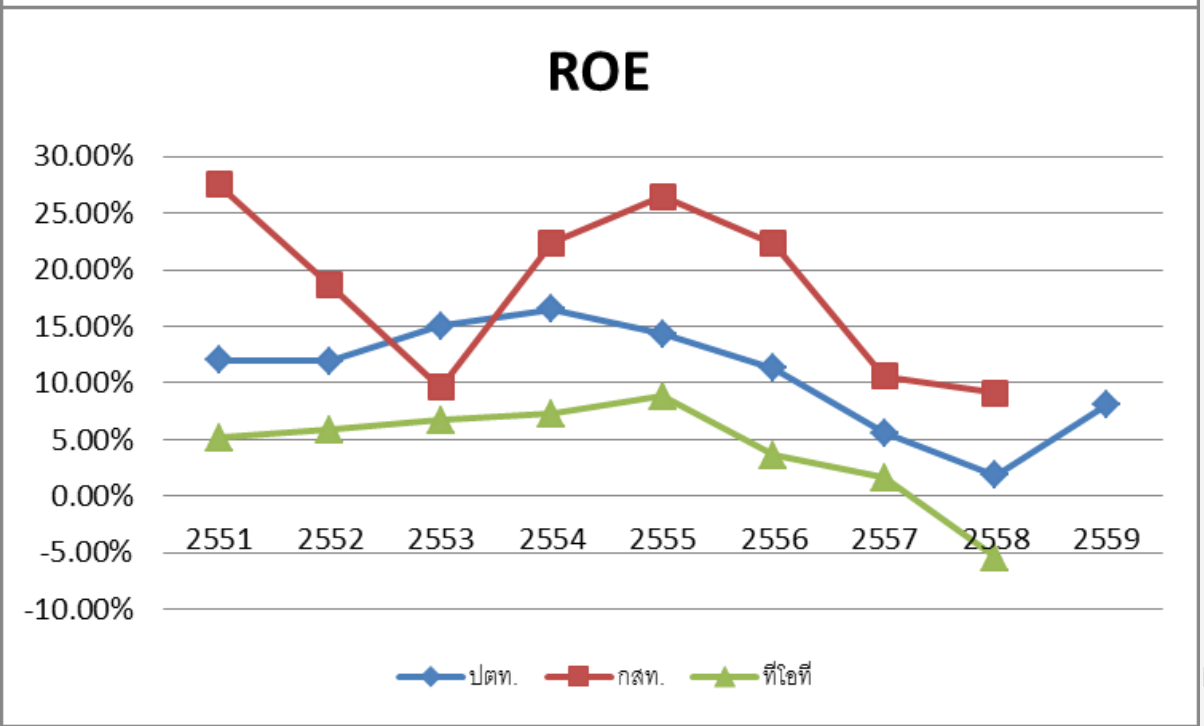
- กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และ
- บริษัท ทีโอที จำกั(มหาชน)
- ทั้งสององค์กรต่างเผชิญกับตลาดที่มีสภาพการแข่งขันสูงใกล้เคียงกับที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประสบในธุรกิจพลังงาน

สินทรัพย์รวมและส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีมูลค่ามากกว่าและมีการเติบโตที่ดีกว่า กสท โทรคมนาคม และ ทีโอที

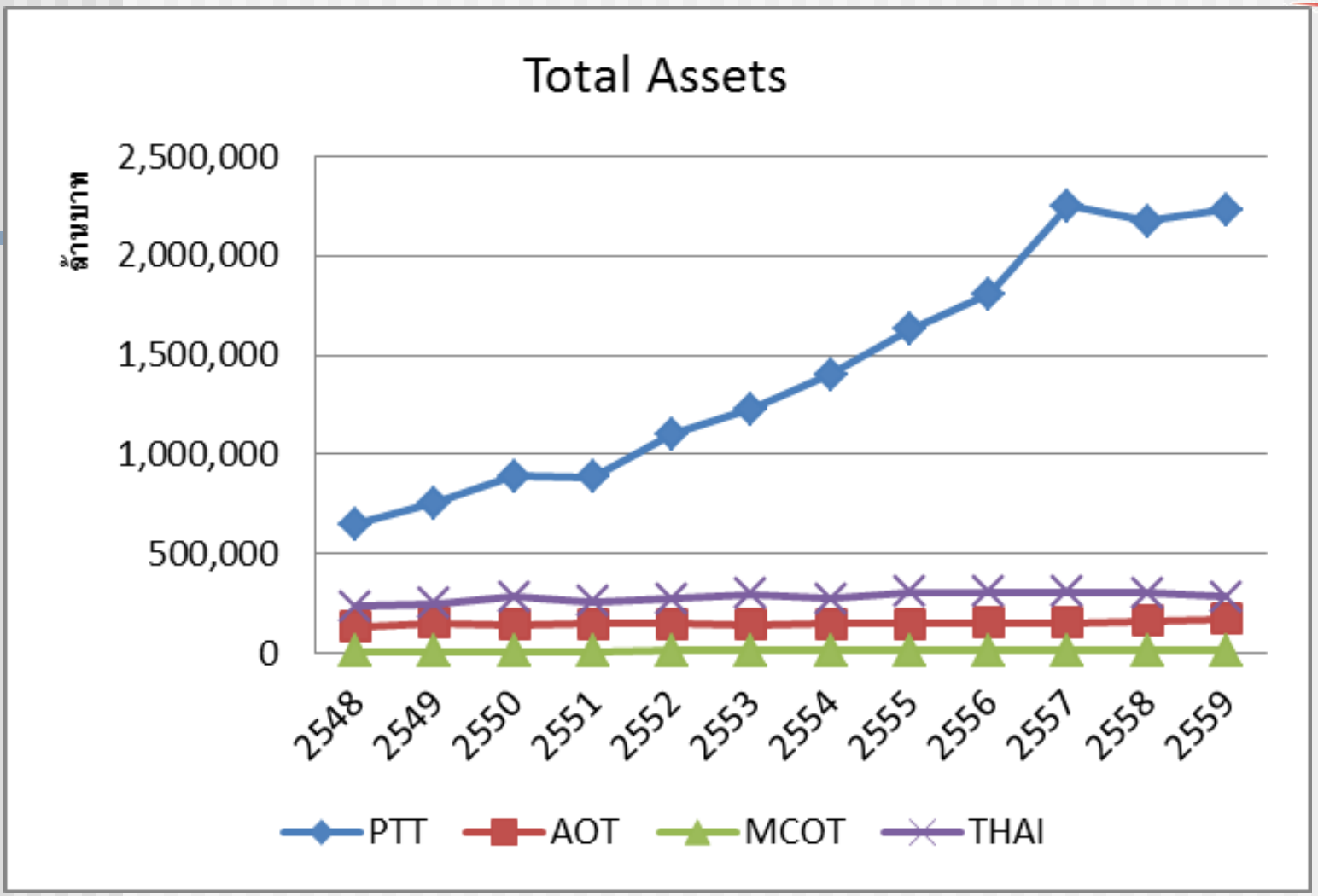

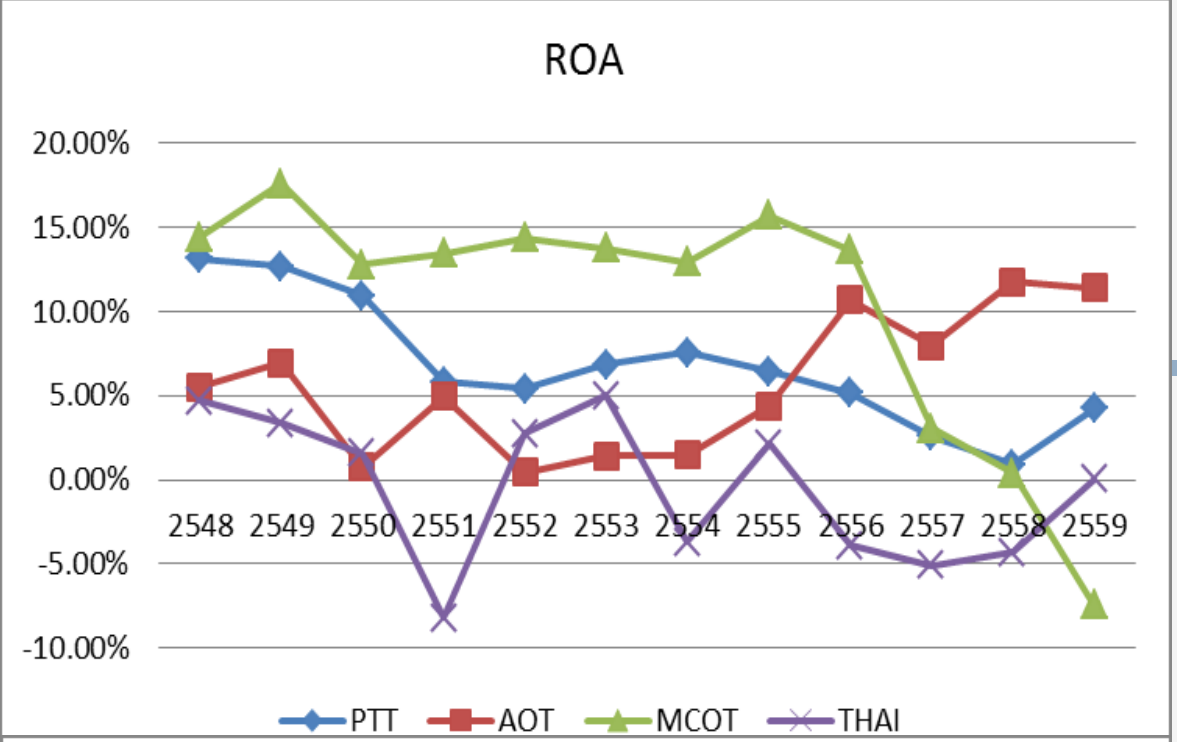
กสท มี ROA เพียงร้อยละ 2.04 ซึ่งสะท้อนจุดอ่อนในการบริหารสินทรัพย์ ส่วน ROE อยู่ที่ร้อยละ 9.09 ดูเหมือนสูง แต่เป็นเพราะส่วนของผู้ถือหุ้นน้อย มีการพึ่งพาการกู้ยืมสูง ด้วยอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงถึง 3.45 เท่า ทีโอที ขาดทุนเท่ากับ 5,885 ล้านบาท ROA และ ROE จึงมีค่าติดลบเท่ากับร้อยละ -3.59 และร้อยละ -5.45 ตามลำดับ

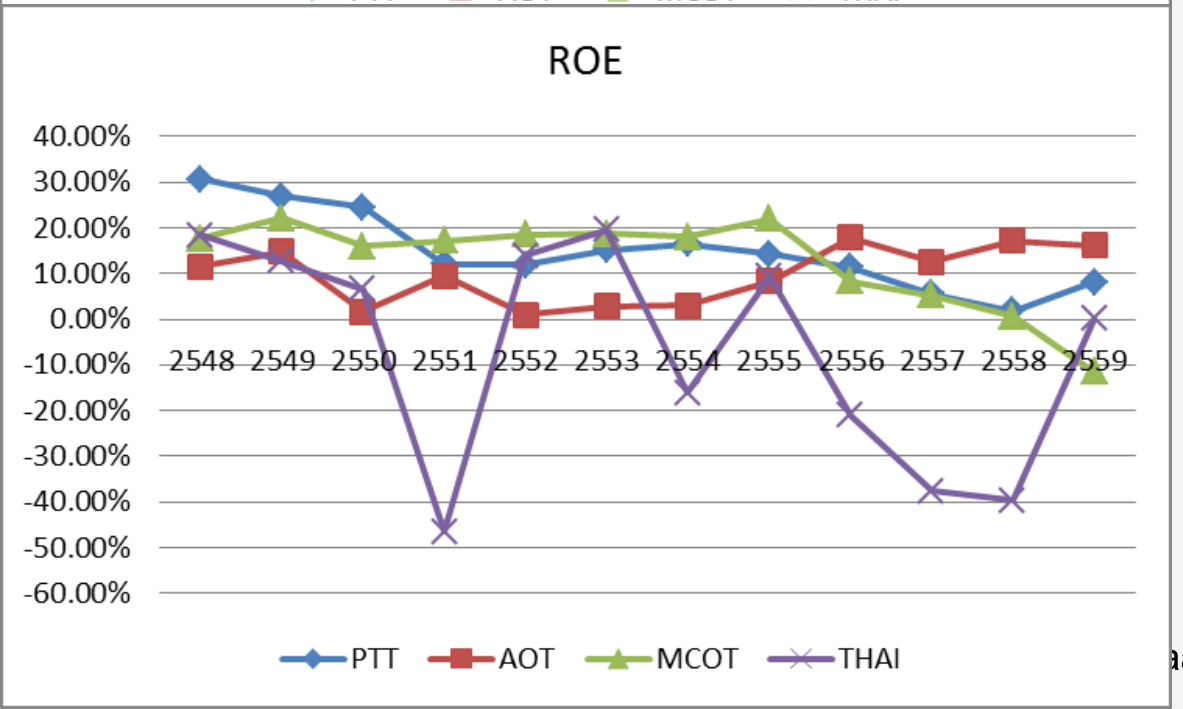
เปรียบเทียบ ปตท. กับรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพและแปรรูปแล้ว

- บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เดิมใช้ชื่อว่า การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย หรือ ทอท. (AOT)
- บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) (บมจ.อสมท หรือ MCOT) และ
- บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (THAI)

สินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้นของ ปตท. มีมูลค่าและอัตราการเติบโตที่สูงกว่าอีก 3 บริษัทมาก

ปตท. มี ROA และ ROE ต่ำกว่า AOT 3-4 ปีหลังเพราะสินทรัพย์รวมและส่วนของทุนของ ปตท. สูงกว่า 3 บริษัทมาก และมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อความมั่นคงทางพลังงานอย่างต่อเนื่อง ความสามารถในการทำกำไรจึงไม่สูงเท่าบริษัทอื่น แต่โดยรวมแล้วก็ยังดีกว่าการบินไทย ที่ประสบปัญหาขาดทุนหลายปี และยังดีกว่า อสมท ที่ความสามารถในการทำกำไรลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา จนในที่สุดประสบผลขาดทุนเป็นครั้งแรกในปี 2559

ความสำเร็จของการแปรรูป

- มิใช่ทุกรัฐวิสาหกิจที่แปรรูปแล้วจะสามารถประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าไว้
- ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการแปรรูปจึงไม่ได้วัดตรงที่แค่สามารถนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้เท่านั้น
- แต่ยังต้องวัดกันที่วิสัยทัศน์ในการกำหนดกลยุทธ์ของบริษัทสามารถอยู่รอดในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันสูง และสามารถสร้างความได้เปรียบอย่างต่อเนื่อง
- ระหว่าง 4 บริษัทที่นำมาเปรียบเทียบกัน จะเห็นได้ว่า ปตท. จำกัด ยังคงมีมูลค่าและการเติบโตของสินทรัพย์รวมและส่วนของผู้ถือหุ้นที่ดีกว่า และยังคงมีรายได้และกำไรสุทธิที่เติบโตมากกว่าด้วยเช่นกัน

ทำไมต้องแปลงสภาพและแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
ความมั่นคงทางพลังงานกับราคาน้ำมันและราคาก๊าซธรรมชาติ
การดำเนินการแปรรูปถูกต้องหรือไม่
การกระจายหุ้นของ ปตท. ไม่เป็นธรรมจริงหรือ
เติบโตมาทุกวันนี้จากอะไร ปตท. เป็นของใคร
ปตท. พูดขาดจริงหรือ ท่อก๊าซเป็นของใคร
การแปรรูป ปตท.
บรรลุเป้าหมายเพื่อประเทศชาติและประชาชนจริงหรือ

เจาะลึก ... แปรรูป ปตท.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธาวัลย์ พฤกษ์อำไพ

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- กระจายหุ้น ปตท. เป็นธรรมหรือไม่?
- ราคา IPO ถูกหรือแพง?
- ใครเป็นเจ้าของ ปตท.?

19 กุมภาพันธ์ 2561

การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

- ปี 2540 ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากวิกฤตต้มยำกุ้ง จนต้องขอรับความช่วยเหลือจาก IMF โดยเงื่อนไขหนึ่งของการให้ความช่วยเหลือคือไทยต้องแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่มีอยู่ให้มากที่สุด
- 1 กันยายน 2541 แผนแม่บทการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจในสาขาที่สำคัญ 4 สาขา คือ โทรคมนาคมและการสื่อสาร ประปา ขนส่ง และพลังงาน
- บริษัทอินเตอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (แปลงสภาพปี 40 จดทะเบียนตลท. ปี 44) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (แปลงสภาพปี 44) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (แปลงสภาพปี 45 จดทะเบียนตลท. ปี 47) บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (แปลงสภาพปี 46) รวมถึง บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) (แปลงสภาพและจดทะเบียนตลท. ปี 47)

แปลงสภาพและแปรรูป ปตท.

- นับตั้งแต่ปี 2539 – 2540 ปตท. จ้างที่ปรึกษาจำนวน 9 ราย เพื่อศึกษาแนวทางในการแปรรูปและรูปแบบการกระจายหุ้น รวมถึงการปรับโครงสร้างองค์กร การให้ข้อมูลและทำความเข้าใจกับพนักงาน
- ปี 2544 เพื่อเตรียมการเข้าจดทะเบียนในตลท. ได้มีการว่าจ้างที่ปรึกษาทางการเงินจำนวน 6 ราย เพื่อทำการเตรียมเอกสาร/ข้อมูลสำหรับยื่นเสนอขายหลักทรัพย์ในตลท. การกำหนดราคา IPO รวมถึงการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์
- 1 ต.ค. 2544 ... แปลงสภาพจาก ปตท. เป็น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตามพรบ. ทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 โดยมีทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 20,000 ล้านบาท (จากการแปลงสภาพส่วนทุนเดิมเป็นหุ้นสามัญ 2,000 ล้านหุ้น พาร์ 10 บาท) และมีกระทรวงการคลังถือหุ้น 100%

แผนการกระจายหุ้น

800 ล้านหุ้น:

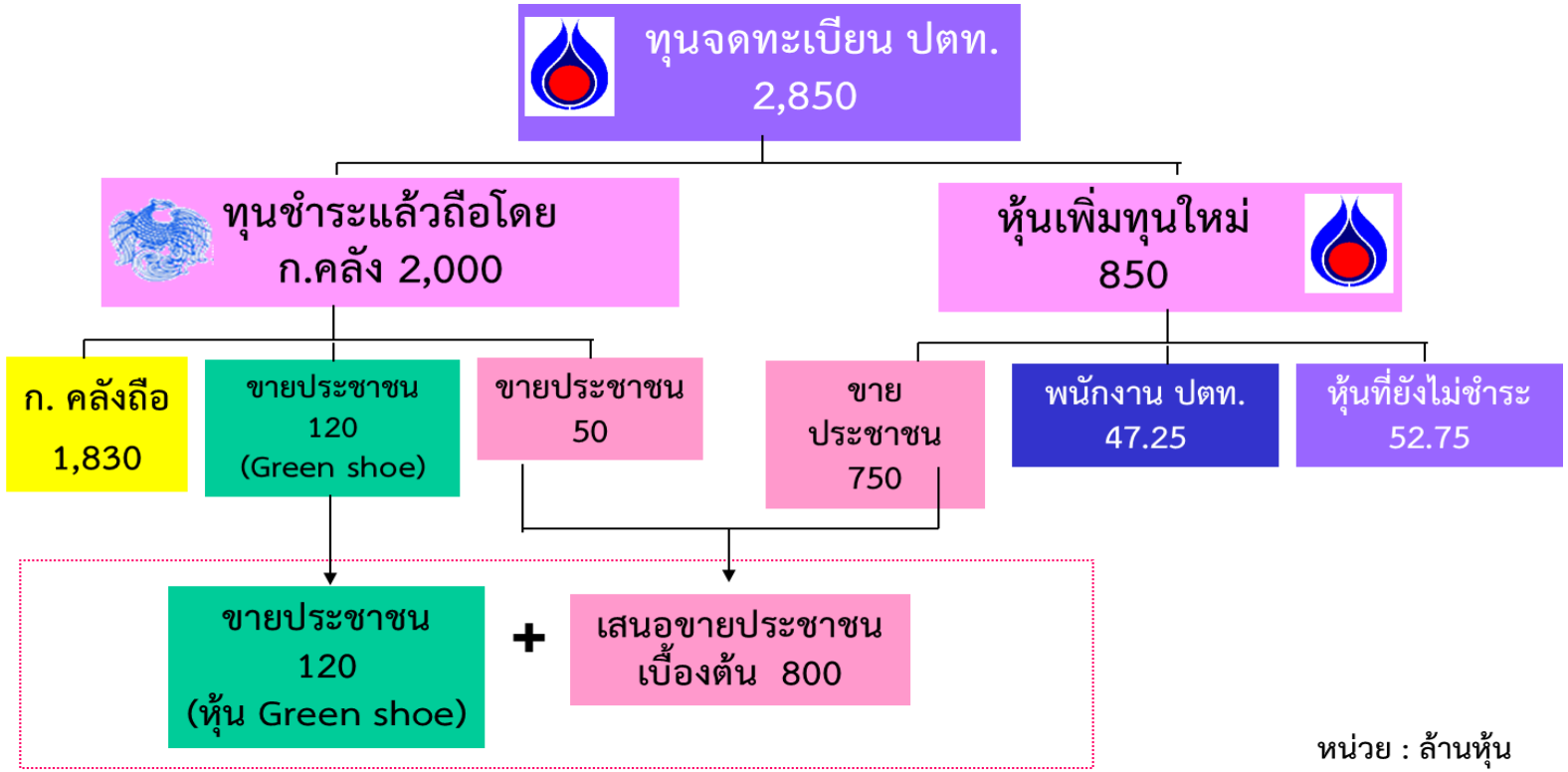
1.รายย่อย 220 ล้านหุ้น

2.ลูกค้า broker 235 ล้านหุ้น

3.ผู้มีอุปการคุณ 25 ล้านหุ้น

4.ต่างประเทศ 320 ล้านหุ้น

- 2 ต.ค. 2544 ... จดทะเบียนเพิ่มทุนจาก 20,000 ล้านบาท เป็น 28,500 ล้านบาท

ที่มา เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง “การแปรรูปของปตท.” บรรยายโดยคุณพิชัย ชุณหวชิร วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

การกำหนดราคาหุ้น IPO

- ใช้วิธีประเมินมูลค่าที่เหมาะสมของแต่ละธุรกิจที่ ปตท. ดำเนินการอยู่แล้วนำมารวมกัน (Sum of the parts) โดยการประเมินมูลค่าแต่ละธุรกิจนั้นใช้เทคนิคทั้ง Discount cash flows และ Comparable companies ซึ่งท้ายที่สุดที่ปรึกษาทางการเงินได้**กำหนดช่วงราคา IPO ที่ 31 – 35 บาท**

- เนื่องจากสถานการณ์ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจที่เพิ่งเริ่มฟื้นตัว และความผันผวนในตลาดหลักทรัพย์จากเหตุการณ์ 9/11
- **ผลการสำรวจความต้องการ … นักลงทุนรายย่อยให้ความสนใจกับหุ้น ปตท. น้อยมาก**

ผลการจัดสรรหุ้น IPO

800 ล้านหุ้น:

1.รายย่อย 220 ล้านหุ้น

2.ลูกค้า broker 235 ล้านหุ้น

3.ผู้มีอุปการคุณ 25 ล้านหุ้น

4.ต่างประเทศ 320 ล้านหุ้น

- **เกินคาด** ... ผลการจองและจัดสรรหุ้น 220 ล้านหุ้นแก่นักลงทุนรายย่อยหมดภายใน 1 นาที 7 วินาที!!

- **ทำไมถึงขายหุ้นหมดได้อย่างรวดเร็ว?**
- การขายหุ้น IPO ผ่านตัวแทนธนาคารพาณิชย์ 5 แห่งซึ่งมีสาขากว่า 2,500 สาขา รวมถึงมีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้กว่า 10,000 เครื่อง ทำให้สามารถจองและจัดสรรหุ้นได้อย่างรวดเร็ว

- อย่างไรก็ตาม ... ได้มีการปรับวิธีการจัดสรรหุ้นจาก “First come, first serve” เป็น “Random” สำหรับส่วน green shoe options

ผลการจัดสรรหุ้น IPO

800 ล้านหุ้น:

1.รายย่อย 220 ล้านหุ้น

2.ลูกค้า broker 235 ล้านหุ้น

3.ผู้มีอุปการคุณ 25 ล้านหุ้น

4.ต่างประเทศ 320 ล้านหุ้น

- **ผู้อุปการะคุณคือใคร?**
- ลูกค้าน้ำมัน ลูกค้าก๊าซฯ และบริษัทในเครือ 12 แห่ง ได้แก่ PTTEP, TTM-Thai, PTT-NGD, Thai Lube Blending, Thappline, Thaioil, TLB, TOC, ATC, NPC, ทิพยประกันภัย และ TPX ซึ่งผู้มีอุปการคุณเหล่านี้ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนากิจการให้เติบโตก้าวหน้า

- **ทำไมนักการเมืองถึงได้หุ้น IPO ไปเยอะ?**
- รายชื่อผู้ได้รับจัดสรรหุ้นสูงสุด 20 อันดับแรกที่รายงานในแบบ 81-1 ไม่ได้จำแนกว่าได้หุ้นมาจากช่องทางไหน (ส่วนที่เสนอขายนักลงทุนรายย่อย หรือส่วนของบุคคลทั่วไปที่เป็นลูกค้า broker)

ผลการจัดสรรหุ้น IPO

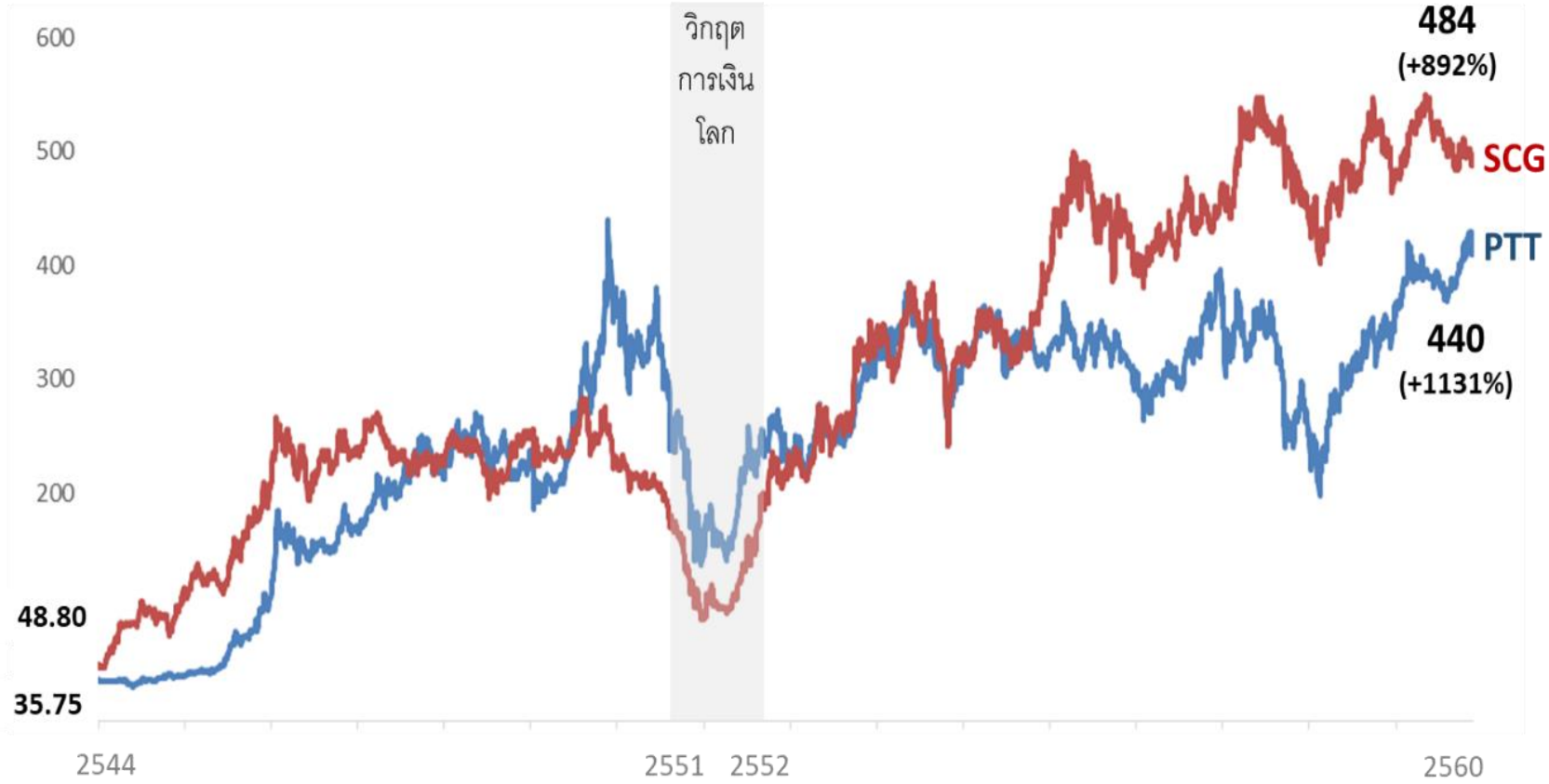
- **ทำไมต้องให้สิทธิพนักงานซื้อหุ้นราคาถูก?**
- การให้สิทธิแก่พนักงาน รวมถึงผู้บริหารในการซื้อหุ้นของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ในราคา 10 บาทต่อหุ้นเท่ากับราคาที่ตราไว้นั้น เป็นส่วนหนึ่งของโครงการเสนอขายหลักทรัพย์ต่อกรรมการหรือพนักงาน (employee stock option program หรือ ESOP)
- มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือเสริมสร้างกำลังใจให้กรรมการหรือพนักงานมีความรู้สึกมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งกิจการจะได้ประโยชน์ในระยะยาว
- ซึ่งหุ้นที่ให้สิทธิแก่พนักงานนั้น ไม่เกี่ยวกับส่วน 800 + 120 ล้านหุ้นที่เสนอขาย

IPO ราคาถูกหรือแพง?

ที่มา Datastream รวบรวมโดยผู้วิจัย

ทำไมถึงรีบออกหุ้น IPO?

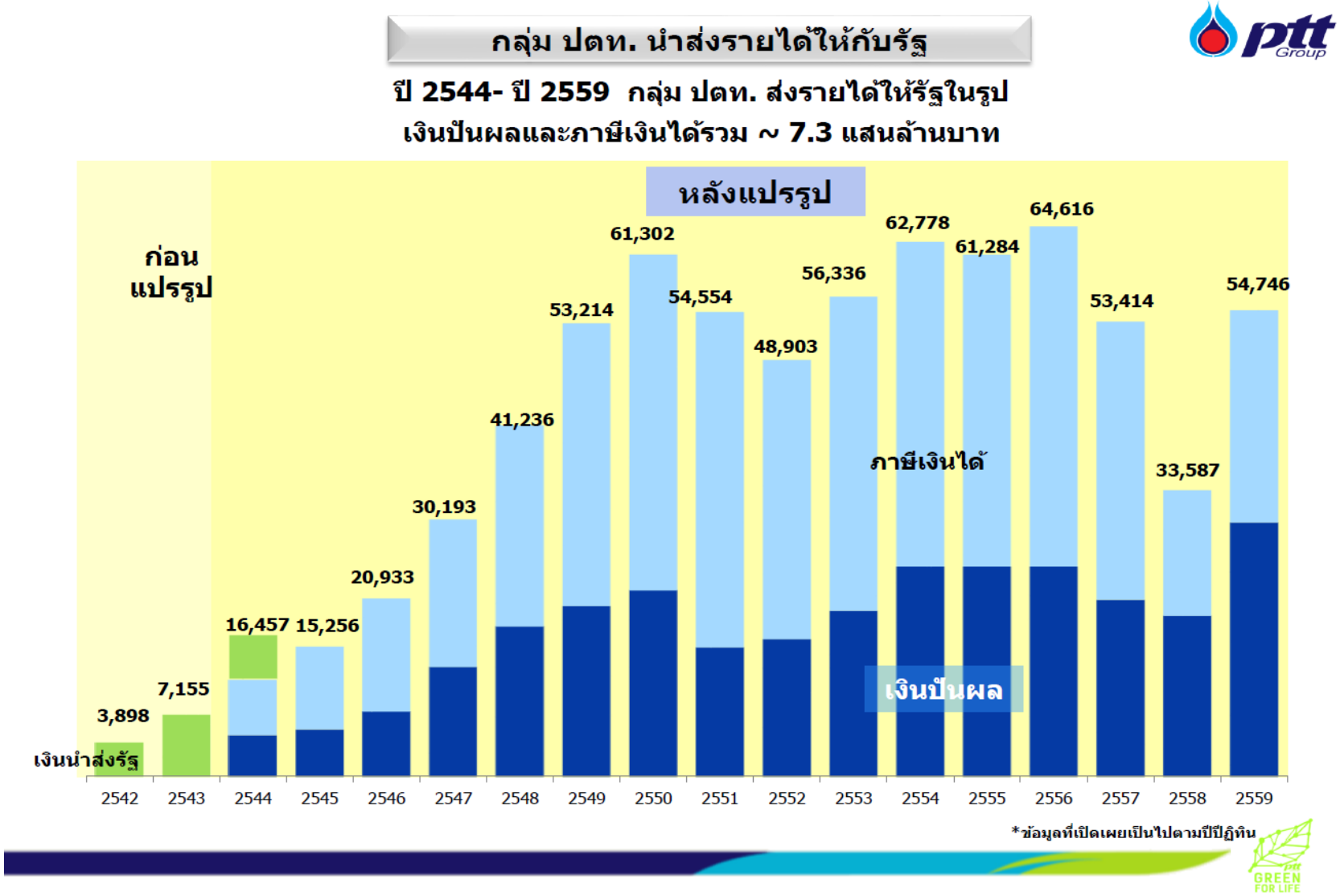
ที่มา Datastream รวบรวมโดยผู้วิจัย

ปตท. เป็นของใคร?

ลำดับ	ผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น (หุ้น)	% หุ้น
1.	กระทรวงการคลัง	1,459,885,575	51.11
2.	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	215,538,793	7.55
3.	กองทุนรวม วายุภักษ์หนึ่ง โดย บลจ.กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	187,192,850	6.55
4.	กองทุนรวม วายุภักษ์หนึ่ง โดย บลจ.เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)	187,192,850	6.55
5.	CHASE NOMINEES LIMITED	58,955,946	2.06
6.	STATE STREET BANK EUROPE LIMITED	37,678,797	1.32
7.	สำนักงานประกันสังคม	36,409,800	1.27
8.	THE BANK OF NEW YORK MELLON	32,194,600	1.13
9.	GIC PRIVATE LIMITED	26,469,300	0.93
10.	HSBC (SINGAPORE) NOMINEES PTE LTD	24,274,801	0.85
11.	STATE STREET EUROPE LIMITED	19,197,344	0.67
12.	PEOPLE'S BANK OF CHINA	18,041,900	0.63
13.	EAST FOURTEEN LIMITED-DIMENSIONAL EMER MKTS VALUE FD	16,766,050	0.59

ที่มา ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ณ 5 กันยายน 2560

ปตท. มีกำไร ใครได้ประโยชน์?

ที่มา บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

เจาะลึก ... แปรรูป ปตท.

รองศาสตราจารย์ ดร. ยุทธนา เศรษฐปราโมทย์

คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- โครงสร้างพลังงานไทย
- ความมั่นคงทางพลังงาน
- ราคาที่เป็นธรรม
- ผูกขาด ... จริงหรือ?

19 กุมภาพันธ์ 2561

โครงสร้างพลังงานไทย

- ประเทศไทยมีการดำเนินการเกี่ยวกับปิโตรเลียมอย่างครบวงจร ตั้งแต่ธุรกิจต้นน้ำ ธุรกิจกลางน้ำ และธุรกิจปลายน้ำ
- ธุรกิจต้นน้ำ: สำรวจและจัดหาน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ
- ธุรกิจกลางน้ำ: โรงแยกก๊าซธรรมชาติ โรงกลั่นน้ำมัน
- ธุรกิจปลายน้ำ: สถานีบริการน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี

สถานการณ์และแนวโน้มพลังงานไทย

การใช้ การผลิต และการนำเข้าพลังงานขั้นต้น

หน่วย: พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน

	2555	2556	2557	2558	2559
การใช้	2,385	2,494	2,563	2,585	2,688
การผลิต	1,483	1,562	1,579	1,529	1,611
การนำเข้า (สุทธิ)	1,085	1,130	1,171	1,251	1,275
การนำเข้า/การใช้ (%)	46	45	46	48	47
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)					
การใช้	4.4	4.6	2.7	0.9	4.0
การผลิต	2.4	5.3	1.1	-3.1	5.3
การนำเข้า(สุทธิ)	6.4	4.2	3.6	6.8	1.9
GDP (%)	7.2	2.7	0.9	2.9	3.2

ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.)

ความมั่นคงทางพลังงาน คืออะไร?

- **การที่เรามีแหล่งพลังงานใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยไม่ขาดแคลน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในราคาที่เหมาะสม**
- วิกฤตพลังงาน
  - ปี 2516 และ 2521 Oil shock เนื่องจากสงครามในตะวันออกกลาง ราคาพลังงานปรับตัวสูงขึ้นรวดเร็วทั่วโลก
  - ปี 2548 อินโดนีเซียประสบปัญหาขาดแคลนพลังงาน เนื่องจากความต้องการใช้สูงกว่าความสามารถในการผลิตภายในประเทศ
  - ปี 2558 เวเนซุเอล่า ขาดแคลนพลังงานใช้ในประเทศ รัฐบาลเปิดทำการเพียง 2 วัน/สัปดาห์ เนื่องจากราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวลดลง จนรัฐขาดรายได้มาอุดหนุนราคาพลังงานในประเทศ
- **ประเทศไทย ซึ่งนำเข้าพลังงาน ... ต้องให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางพลังงาน**

ทำอย่างไรให้เกิดความมั่นคงทางพลังงาน?

- การลงทุนพัฒนาแหล่งพลังงานเพิ่มเติมทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง
- พัฒนาพลังงานทดแทน
- รักษาแหล่งพลังงานที่มีอยู่ในปัจจุบันให้สามารถใช้ได้นานที่สุด ส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

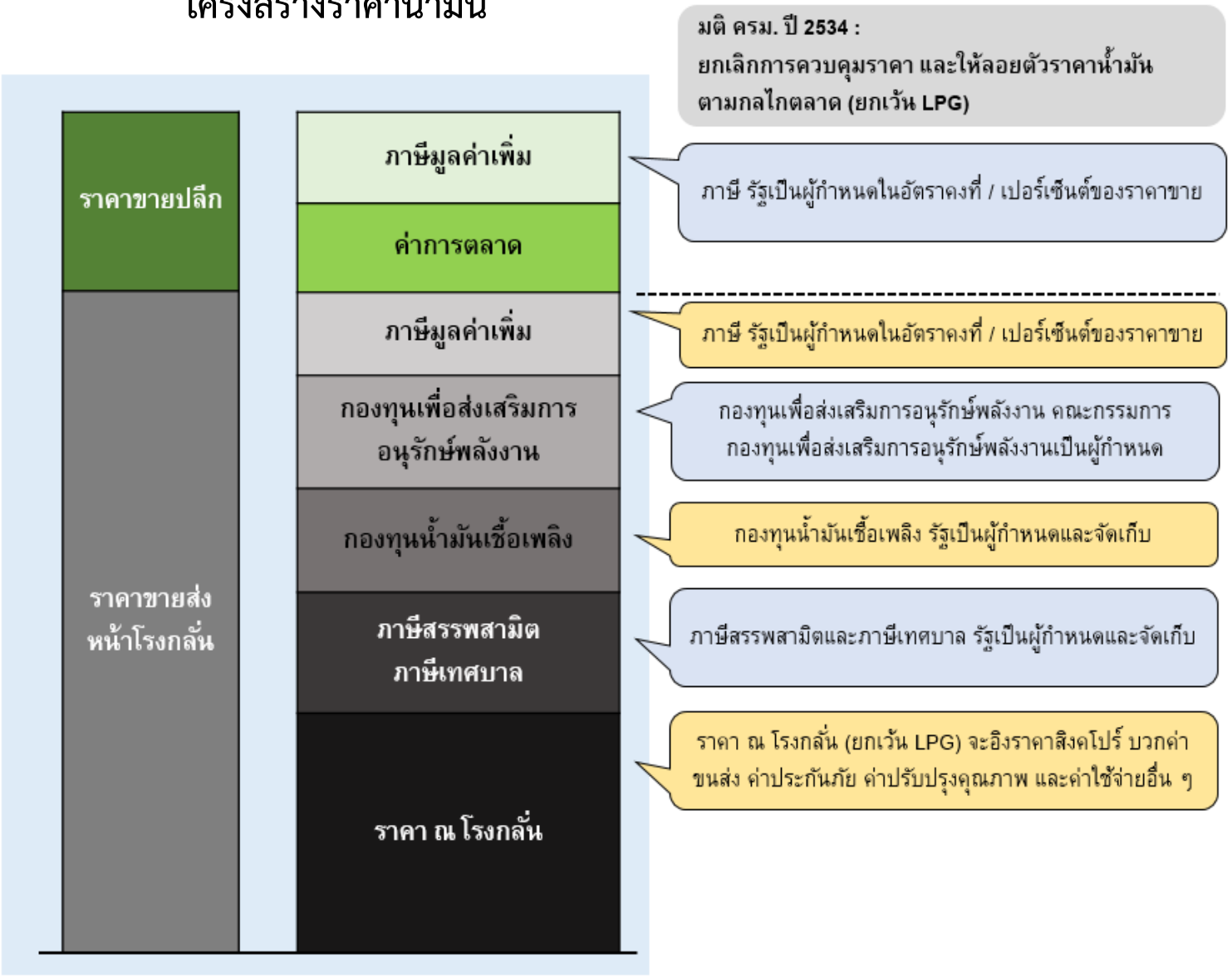
พลังงานราคาถูก ... มีผลดีและผลเสียอย่างไร

ราคาที่เป็นธรรมคืออะไร?

- **เป็นธรรมต่อผู้ใช้** (ประชาชน) ... ควรจะไม่แพงเมื่อเทียบกับภาษีและต้นทุนการผลิต
- **เป็นธรรมต่อผู้ผลิต** ... ควรมีรายได้เพียงพอที่จะใช้ในการลงทุนและพัฒนาแหล่งพลังงานในอนาคต
- **เป็นธรรมต่อภาครัฐ** ... เนื่องจากแหล่งพลังงานเป็นทรัพยากรของประเทศ รัฐควรได้รับรายได้ที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ

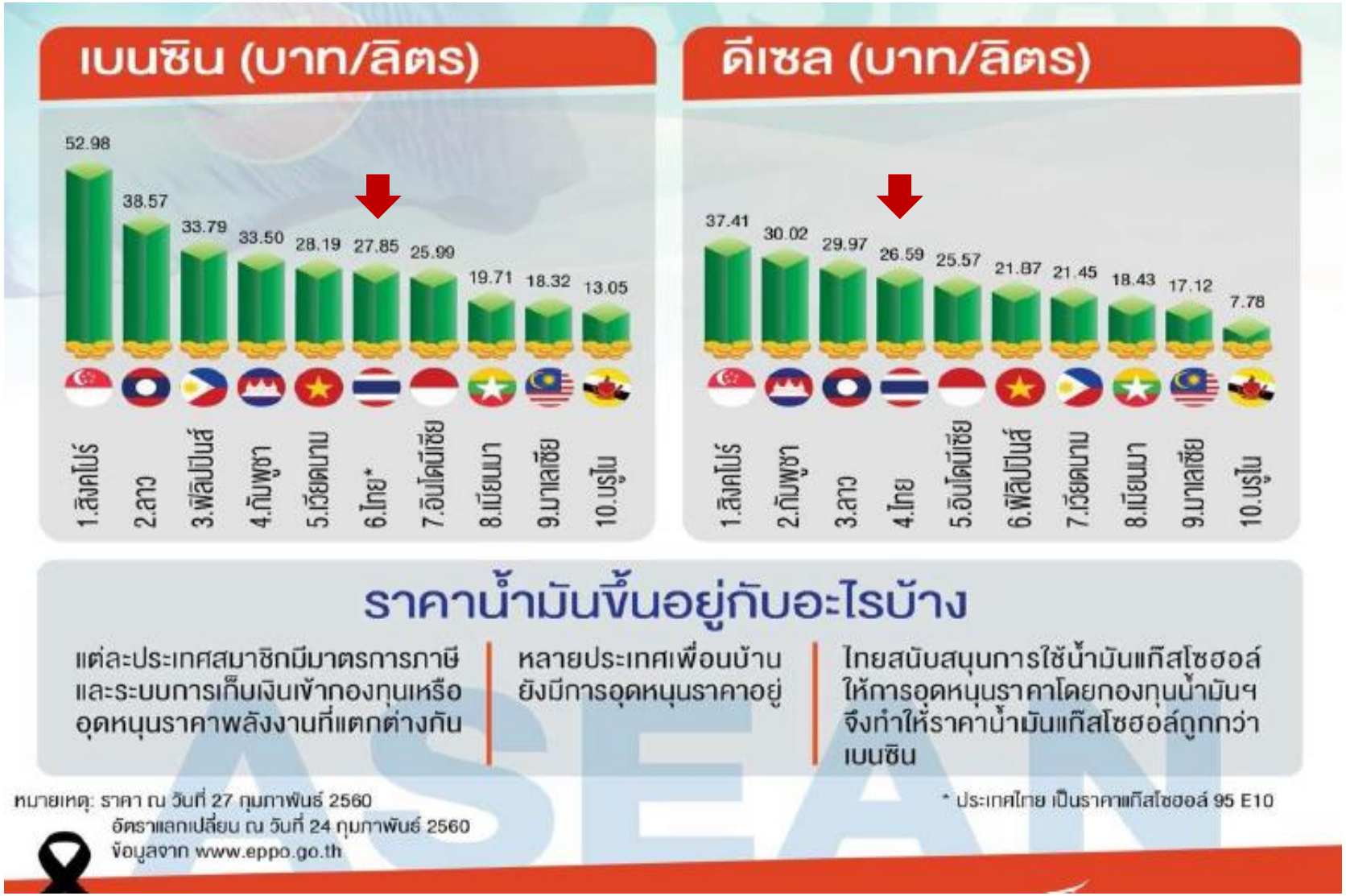
ทำไมน้ำมัน ราคาแพง?

โครงสร้างราคาน้ำมัน

ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.)

คนไทยใช้น้ำมัน ราคาแพง กว่าเพื่อนบ้าน?

ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.)

การผูกขาด
คืออะไร?

- **ตลาดผูกขาด -> ตลาดผู้ขายน้อยราย -> ตลาดแข่งขันสมบูรณ์**

ในการตั้งราคานั้นทำได้โดย ตั้งตามต้นทุน ตั้งราคาเพื่อแข่งขันกับผู้ขายรายอื่น หรือตั้งราคาเพื่อแสวงหากำไรสูงสุด ... ซึ่งความสามารถในการกำหนดราคาขึ้นอยู่กับ

- ลักษณะของสินค้า และความสามารถในการทดแทนกันของสินค้า (จากคู่แข่งขัน และสินค้านำเข้า)
- ขนาดของผู้ผลิตแต่ละราย และสภาพการแข่งขันในอุตสาหกรรม
- การกำกับของรัฐบาล

ธุรกิจโรงกลั่น

- ไทยมีโรงกลั่นน้ำมัน 7 โรงได้แก่ TOP IRPC SPRC ESSO PTTGC BCP และ RPC ซึ่งมีกำลังการกลั่นรวม 1,235 พันบาร์เรลต่อวัน
- ปตท. เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ใน 3 โรงกลั่นคือ TOP IRPC และ PTTGC ซึ่งทั้ง 3 โรงกลั่นมีกำลังการกลั่นรวม 62% ของกำลังการกลั่นรวมของประเทศ

- **ปตท. ตั้งราคาหน้าโรงกลั่นเพื่อแสวงหากำไรสูงสุดได้หรือไม่?** **NO**
- กฎหมายอนุญาตให้ผู้ประกอบการสามารถนำเข้าน้ำมันได้อย่างเสรี

ราคา ณ โรงกลั่น = ราคาน้ำมันสำเร็จรูปตลาดโลก + ค่าใช้จ่ายในการนำเข้า

ราคาขายส่ง = ราคา ณ โรงกลั่น + ภาษีและเงินกองทุน

สถานีบริการน้ำมันและค้าปลีก

- ปัจจุบันมีผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 จำนวน 47 ราย
- ปตท. มีส่วนแบ่งตลาด 39.1% รองลงมาคือ ESSO (10.9%) บางจาก (10.7%) Shell (9.1%) Caltex (7.2%) และอื่น ๆ

ราคาขายปลีก = ราคาขายส่ง + ค่าการตลาด + ภาษีมูลค่าเพิ่ม

- **ค่าการตลาดคือกำไรของผู้ประกอบการ?** **NO**
- ค่าการตลาด คือส่วนต่างราคาขายปลีกกับราคาขายส่ง ซึ่งเป็นเพียงกำไรขั้นต้น ยังไม่ได้หักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ๆ
- ปัจจุบัน สถานีบริการน้ำมันมีการแข่งขันกันสูงทั้งธุรกิจน้ำมัน และธุรกิจค้าปลีก

ธุรกิจก๊าซ
(NG, LPG, NGV)

- ธุรกิจจัดหาและค้าส่ง: ที่ผ่านมา ปตท. เป็นผู้เล่นรายเดียว เนื่องจากเป็นผู้ลงทุนในโครงข่ายท่อส่งก๊าซฯ เพื่อความมั่นคงทางพลังงานตามนโยบายของประเทศ (ผูกขาดโดยธรรมชาติ เนื่องจากไม่มีความคุ้มค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ที่จะมีการลงทุนซ้ำซ้อนกัน)
- **ปตท. ใช้อำนาจผูกขาดในการตั้งราคาก๊าซฯ เพื่อกำไรสูงสุดได้หรือไม่? NO**
- โครงสร้างราคาก๊าซฯ กำหนดโดย กบง. โดยมี กกพ. เป็นผู้กำกับดูแล (เช่นเดียวกับธุรกิจไฟฟ้า)

ราคาก๊าซ = ราคาเฉลี่ยเนื้อก๊าซ + ค่าตอบแทนในการจัดหาและจำหน่าย + ค่าบริการส่งก๊าซ

- ธุรกิจค้าปลีก: เปิดเสรี (บริษัท อมตธจัดจำหน่ายก๊าซ, บริษัท สยามก๊าซ)

ธุรกิจก๊าซ (NG, LPG, NGV)

- ปัจจุบัน **รัฐมีนโยบายเปิดเสรีธุรกิจก๊าซฯ ทั้งระบบ** ผ่านนโยบายเช่น
- การให้เอกชนเข้ามาร่วมใช้ระบบคลังก๊าซ และท่อส่งก๊าซของบริษัท ปตท. (Third Party Access)
- การอนุญาตให้มีการนำเข้า LPG
- การอนุญาตให้ กฟผ. ประกอบธุรกิจจัดหาและค้าส่งก๊าซธรรมชาติ

ปตท. ผูกขาดพลังงานไทย?

ปตท. ผูกขาดพลังงานไทย จริงหรือ ?

ธุรกิจ	บทบาท ปตท.	ส่วนแบ่ง	ผู้ประกอบการรายอื่น	แนวทางเพิ่มการแข่งขัน
ธุรกิจท่อก๊าซฯ	เอกชนสามารถลงทุนได้โดยขอใบอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และ ปตท. ลงทุนในระบบท่อส่งก๊าซฯ ตามนโยบายรัฐ เพื่อความมั่นคงทางพลังงาน	> 90%	กลุ่ม Amata, Gulf, Glow, โรจนะ เพาเวอร์ และเอกชนรายอื่น ที่ขออนุญาตจาก กกพ.	บุคคลที่สาม สามารถใช้ระบบท่อ ปตท. ตาม TPA Code
ธุรกิจน้ำมัน	ปตท. เป็นเพียงหนึ่งในผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง ตามมาตรา 7	40%	Shell, Esso, Caltax, บางจาก และผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา 7 รวมกว่า 45 ราย	ธุรกิจเสรีอยู่แล้ว
ธุรกิจการค้าสากล	ปตท. เป็นผู้นำเข้าน้ำมันดิบรายหนึ่ง	60.5%	Esso และเอกชนรายอื่น	ธุรกิจเสรีอยู่แล้ว
ธุรกิจสำรวจและผลิต	รัฐเป็นเจ้าของปิโตรเลียมและอุปกรณ์สิ่งติดตั้ง ปตท.สผ. ทำหน้าที่สำรวจและผลิต โดยมี ปตท. ถือหุ้น 65.29%	31% ของปริมาณการผลิตในประเทศทั้งหมด	Chevron, Total, MOECO และบริษัทชั้นนำระดับโลก	ธุรกิจเสรีอยู่แล้ว
ธุรกิจปิโตรเคมี	ปตท. ลงทุนในธุรกิจปิโตรเคมี ผ่านบริษัทในกลุ่ม เช่น ถือหุ้นใน PTTGC 48.90%, IRPC 38.51%	37%	เครือซิเมนต์ไทย, CP group, Bayer, Indorama, UBE และอื่นๆ	ธุรกิจเสรีอยู่แล้ว
ธุรกิจการกลั่น	ปตท. ลงทุนในธุรกิจการกลั่น ผ่านบริษัทในกลุ่ม เช่น ถือหุ้นใน Thaioil 49.1%, PTTGC 48.89%, IRPC 38.51%	28.7% ของปริมาณการกลั่นในประเทศ	Esso และผู้ค้ามาตรา 7, 10 สามารถนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปได้	ธุรกิจเสรีอยู่แล้ว

ข้อมูล ณ ธันวาคม 2560

ที่มา บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

การแปรรูป ปตท. และพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542

ผศ. ดร. ภูมินทร์ บุตรอินทร์ คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประเด็นพูดคุย

- การแปรรูป “การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย” ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
- มติ ครม.ยกเลิก กม จัดตั้งรัฐวิสาหกิจได้หรือไม่ **?**
- ให้กระทรวงการคลังค้ำประกันหนี้เป็นการเลือกปฏิบัติหรือไม่?
- การเปลี่ยนสถานะของรัฐวิสาหกิจเป็นบริษัท ขัดต่อ รธน หรือไม่ ?
- ขั้นตอนการแปรรูป และหลังจากนั้นเป็นอย่างไร ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?
- ทรัพย์สินต่าง ๆที่แปรรูป(เช่น ท่อก๊าซ ฯลฯ) และปัจจุบันเป็นอย่างไร ?

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูป “การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย”

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550
- พระราชบัญญัติปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521
- พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542
- พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502
- พรบ.การประกอบกิจการพลังงาน
- พระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544
- พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2544
- พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542

- **คณะรัฐมนตรี**
- **คณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ**
- **คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท**
- **คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ตาม พรบ.การประกอบกิจการพลังงาน**

- **มาตรา 28 แห่งร่างพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ**
- **มาตรา 24 แห่งร่างพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ**
- **มาตรา 13 มาตรา 16 และมาตรา 19 แห่งร่างพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ**
  - **พระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544**
  - **พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2544**
  - **พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550**

คำพิพากษาที่เกี่ยวกับการแปรรูปของ ปตท.

- **คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่** 50/2542
- **ศาลปกครองสูงสุดมีคำวินิจฉัยในคดีหมายเลขแดงที่ ฟ.**35/2550